

Външни нападатели лесно се вмъкват въ всички краища на страната, но ненамиратъ доста просторъ въ отдѣлните области да развиятъ мощна държава. Въ историчната епоха само римляните, навлѣзли отъ югъ, и турците отъ юго-изтокъ, успѣли за кѫсo да обединятъ страната политически; а славяните, навлѣзли отъ съверъ, успѣли пакъ за кѫсo врѣме да я обединятъ етнографски. Всички рано почватъ да губятъ противуположните краища: римляните отъ къмъ съверъ, турците отъ къмъ съверо-западъ, а славяните отъ къмъ югъ.

1. Стари народни пластове на Балканския Полуостровъ.

На прага на историчната епоха ние срѣщаме три главни племена, разселени по Полуострова: *елини* въ южния му край, *илири* въ западната част и *траки* въ срѣдата и на изтокъ. Прѣдисторични и лингвистични издирияния ни рисуватъ съ достатъчна сигурностъ една по-ранна епоха на Полуострова.

Въ прѣдисторично врѣме сегашна Гърция е била населена съ лелетийски и пеласгийски народи отъ индо-европейско потекло. Отъ съверъ, отъ къмъ сегашните албански планини, слѣзнали тѣмъ роднитѣ *елини*, покорили земята на пеласгите, смѣсили се съ тѣхъ, и отъ тая смѣсь излѣзълъ *гръцкиятъ народъ*.¹⁾ Много отъ старите жители се измѣстили по островите и брѣговете на Мала Азия. Нови напори отъ съверъ и по-късно сѫ принуждали гръцки племена да отиватъ по островите и въ Мала Азия. Тамъ тѣ срѣщали напрѣднали народи, каквито били финикийците, и отъ тѣхъ усвоили много нови знания. Рано се появила писменостъ и по-висока култура въ Гърция; поради това и гръцкиятъ народъ отъ давни врѣмена ималъ важно влияние на Полуострова.

Въ прастаро врѣме въ юго-източните краища на Балканския Полуостровъ е живѣлъ *арменскиятъ народъ*, който билъ принуденъ отъ чуждъ на тискъ да мине прѣзъ Босфора въ Мала Азия и подиръ дълговѣковно скитанье да се настани въ днешните си жилища около Ванското Езеро въ VII. в. пр. Хр.²⁾

Задъ арменците стояли *фригийски племена*, които населявали земята отъ Дунава до Бѣло Море и достигали далечъ на западъ въ Полуострова. Тѣ се занимавали съ рударство, земедѣлие и скотовъдство и достигнали висока култура. Притиснати отъ съверъ въ ранни врѣмена, фригите потеглили подиръ арменците, минали въ

¹⁾ Dr. W. Tomaschek, Die heutigen Bewohner Macedoniens. Sonder-Abdruck aus den Verhandlungen des IX. D. Geographen-Tages in Wien, 1891. Berlin, 1891. стр. 1.

²⁾ Tomaschek, Die alten Thraker, I. Übersicht der Stämme, Wien, 1893. стр. 3.